

В.М. Островський
М.В. Сидір

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Робочий зошит
для 3-го класу загальноосвітніх навчальних закладів
До підручника О. Лобової

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з дисциплін художньо-естетичного циклу
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України

Тернопіль
Навчальна книга – Богдан

УДК 78.075.2
ББК 81.31 я71
О-77

Рецензенти:

З.М. Стельмащук — кандидат педагогічних наук,
доцент, директор інституту мистецтвознавства м. Тернополя
С.О. Кліщ — вчитель музичного мистецтва гімназії ім. Ів. Франка м. Тернополя

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з дисциплін художньо-естетичного циклу
Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист №14.1/12-Г-1872 від 25.12.2014)

Островський В.М.

О-77 Музичне мистецтво : робочий зошит для 3 кл. загально-освітніх навч. закл. : до підр. О. Лобової / В.М. Островський, М.В. Сидір. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2015. — 72 с.
ISBN 978-966-10-3979-6

Мета зошита — допомогти дітям засвоїти програмовий матеріал, навчити сприймати, розуміти і любити музику, а також стимулювати творчу діяльність учнів на уроках музики.

Робочий зошит розроблено до підручника «Музичне мистецтво. 3 клас» (автор О. Лобова).

УДК 78.075.2
ББК 81.31 я71

Навчальне видання

ОСТРОВСЬКИЙ Володимир Михайлович
СИДІР Мар'ян Васильович

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Робочий зошит для 3 класу
загальноосвітніх навчальних закладів
До підручника О. Лобової

Головний редактор *Богдан Будний*
Музичний редактор *Володимир Островський*
Редактор *Донара Пендзей*
Художник *Олеся Томків*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Набір тексту та нот *Мар'ян Сидір*
Комп'ютерна верстка *Галини Кузів*
Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 23.10.2014. Формат 70x100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Ukrainian Pragmatica. Умовн. друк. арк. 5,81. Умовн. фарбо-відб. 5,81.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352)52-06-07; 52-19-66; 52-05-48
office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com.

ISBN 978-966-10-3979-6

© Навчальна книга – Богдан, 2015

Юний друже!

Цей посібник допоможе тобі навчитися слухати та сприймати музику, розучувати та виконувати пісні. Сприйняття музики у поєднанні з художніми образами дасть тобі змогу зазирнути у чарівний світ звуків, відчути їхню вічну красу.

Наприкінці видання розміщено ноти пісень для розучування.

Вчіться слухати музику

Щоб навчитися слухати музику, потрібно:

- уважно, не відволікаючись, слухати твір від початку до кінця;
- старатись визначити характер твору, засоби музичної виразності;
- якщо це вокальна чи хорова музика, прослідкуйте, як пов'язується текст, мелодія та акомпанемент;
- в інструментальних творах визначте інструменти, на яких її виконують.

В ГОСТЯХ У ПІСНІ

Урок 1 Кличе, зве дзвіночок нас

Слухання музики.

- а) «**Пісня про школу**», слова і музика Н. Май;
- б) «**Перший дзвоник**», слова Г. Масенка, музика М. Дремлюги.

Супроводжуйте звучання пісні пластичними рухами, оплесками.

Кличе, зве дзвіночок нас
на урок в музичний клас,
то ж згадайте, любі діти,
що у класі слід робити.

Хто із дітей слухає музику правильно?

Проспівайте відомі вам пісні про школу.

Розгляньте поспівку. Скільки у ній ритмічних фраз і речень?
Придумайте та запишіть ритмічними знаками друге речення. На-
співайте мелодію до поспівки.

У яс-ний о-сін-ній день	кли-че дзво-ник дзень дзе-лень,
і ві-та-є сон-це нас,	ми йде-мо у тре-тій клас.

Запам'ятайте! Мелодія складається із музичних фраз та речень, які формують куплет пісні.

Розучування пісні.

Поспішай до школи

Музика В. Лепешка, слова В. Зінченка

1. Знову промінь сонця
в листі мерехтить.
Під моїм віконцем
вересень стоїть.
2. З книгами в портфелі,
з айстрами в руці,
а з-під стріх веселі
скачуть горобці.
3. Осінь — та навколо
стільки різних барв!
— Поспішай до школи! —
вересень сказав.

Двічі

Двічі

Двічі

Щоб пісня звучала виразно й співуче, її потрібно виконувати легким округлим звуком. Дихання беріть активно перед початком кожної фрази.

Розучи пісню, стежачи за нотним записом. Виконай її виразно.

Помірно

Зно-ву про-мінь сон - ця в лис-ті ме - рех - тить.
Під мо - їм ві - кон - цем ве - ре-сень сто - їть.
Під мо - їм ві - кон - цем ве - ресень сто - їть.

Урок 2

Казка про трьох китів

(пісня, танець, марш)

Слухання музики.

Російський композитор
Дмитро Кабалевський. «Три кити».

З скількох частин складається твір?

із двох із чотирьох із трьох

Як вони називаються?

п		с	н	я	
т		н		ц	ь
м		р	ш		

Чим відрізняється музика танцю від маршу?

тембром темпом характером

А чи відрізняється пісня від танцю і маршу?

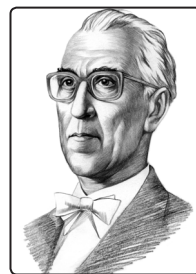
ні так не завжди

Охарактеризуйте музику маршу та танцю.

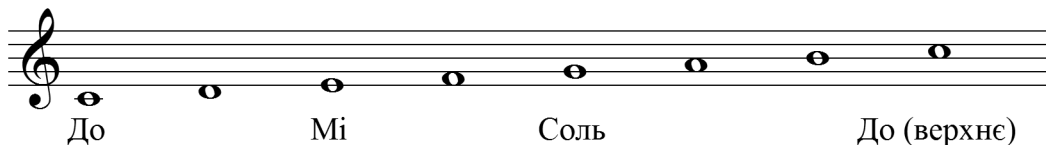
Пригадайте, як називаються знаки, якими записують висоту звуків.

букви ноти цифри

Допишіть назви нот.

Дмитро
Кабалевський
(1904-1987)

Скільки всіх нот є у звукоряді?

6 8 7 9

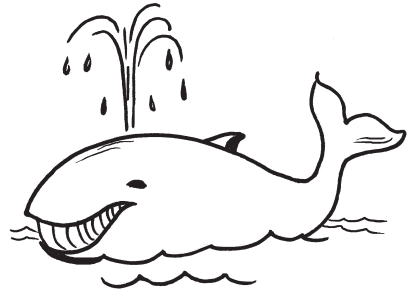
Пісня, танець, марш — основні типи музики.

Розучування пісні.

Кашалотик

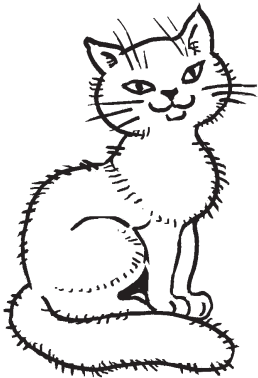
Музика Р. Паулса, слова І. Рєзника
Переклад О. Лобової

1. Є у мене кашалот,
хоч і кит він, тільки от
лише трохи кашалот
від kota завбільшечки.
Кашалотик мій — дива —
і танцює, і співа,
та шкода мені бува:
не росте ні трішечки.

Приспів:

Кашалотик, кашалот,
скуштуй каші, кашалот,
відкривай скоріше рот,
кашалотик, кашалот!
Той, хто кашу їсти звик,
підростає з року в рік,
відкривай скоріше рот,
кашалотик, кашалот!

2. Цілий день, неначе грім,
гуркотять всі двері в дім:
з кашалотиком моїм
діти йдуть погратися.
І радіє дівчора,
коли кит співа та гра
і в калюжу у дворі
кличе всіх купатися.

Приспів.

3. З ложкою за ним ходжу,
з'їсти кашки я прошу.
Та по правді вам скажу —
він не дресирується.
А натомість залюбки
він розбризкує струмки,
мене кличе до ріки,
якщо дощ на вулиці.

Приспів.

Урок 3

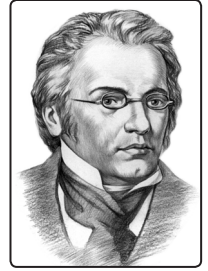
Запрошує пісенний кит

Слухання музики.

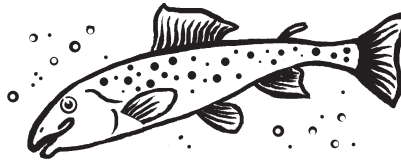
Австрійський композитор
Франц Шуберт.

а) «У путь»; б) «Форель».

У котрому з цих творів композитор змалював веселого мірошника, який покинув власний дім і вирушив у світ, щоб знайти своє щастя?

Франц Шуберт
(1797-1898)

Прослухані твори — це пісні, танці чи марші? Який характер їх виконання?

сумний грайливий веселий

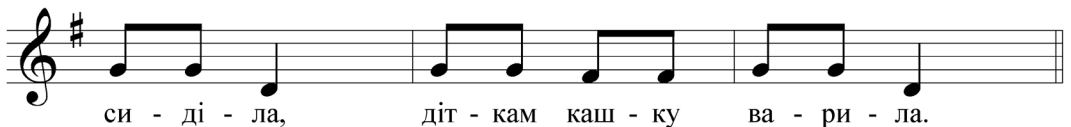
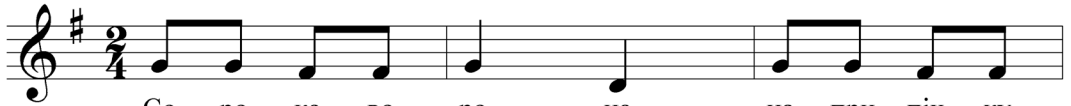
В якому темпі вони виконуються?

У чому полягає різниця між піснею та маршем?

Пісня — твір для співу, в якому поєднуються музика та слово.

Виконайте фрагмент відомої вам поспівки.

Які тривалості у ній переважають?

Як називають знак, що стоїть на початку нотного стану?

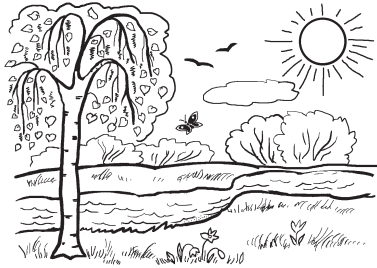
знак запитання скрипковий ключ

Розучування пісні.

Як складається пісенька?

Музика О. Антоняка, слова А. Орел

1. Слова і нотки граються,
не слухаючи нас.
У пісеньку складаються —
вона звучить для вас.

Приспів:

Буква за буквою пишуться слова,
нотка за ноткою — пісенька нова.
Дзинь-дзень, дзинь-дзень, пишуться слова,
дзинь-дзень, дзинь-дзень, пісенька нова.

2. Веселий день обвітрений в словах її живе,
і місяць, з шовку зітканий, і місяць, з шовку зітканий,
у темну ніч пливе. у темну ніч пливе.

Приспів.

3. Там річечка звивається, за нотками біжить,
їй сонечко всміхається, їй сонечко всміхається,
і так привільно жить. і так привільно жить.

Приспів.

Хто складає музику пісень (1), а хто слова (2)?

письменник художник композитор поет

Розучіть пісню та виразно виконайте її з оплесками або під супровід шумових інструментів.

Поміркуйте, що найважливіше у пісні.

мелодія слова

Бук - ва за бук - во - ю пи - шуть - ся сло - ва,
нот - ка за нот - ко - ю - пі - сень - ка но - ва.